

MAKROEKONOMİK VE FİNANSAL GÖSTERGELERLE GELİŞMEKTE OLAN ÜLKE KRİZLERİ*

Semra BOĞA¹

Öz

Bu çalışma gelişmekte olan ülkelerde yaşanan iktisadi krizleri makro ekonomik ve finansal göstergelerle ele almaktadır. Meksika, Arjantin, Brezilya, Tayland, Rusya ve Türkiye’de özellikle 1990 sonrası dönemde yaşanan krizlerin incelendiği çalışmada, kriz öncesi ve sonrası ekonomik göstergelere bakılarak krizlere zemin hazırlayan nedenler ve krizlerin ekonomilerde yarattığı sonuçlar ortaya konulmaktadır. Uzun vadeli perspektiften bakıldığında, gelişmiş ülke olma yolunda ilerleyen bu ülkelerin bu hedefe ulaşmasındaki en büyük engelin periyodik olarak yaşanan iktisadi krizler olduğu görülmektedir. Bazı dönemlerde oldukça yüksek büyüme oranı yakalamış olan bu ülkelerde büyüme hızlarının ekonomik krizlerle sekteye uğramasının bu ülkelerin gelişmiş ülke standartlarına kavuşmalarına engel teşkil ettiği görülmektedir. 1990 sonrası dönemde hızlanan finansal serbestleşme hareketlerinin, küresel finans piyasalarını entegre bir yapıya kavuşturmakla beraber krizlerin yayılma etkilerini de hızlandıran bir faktör olduğu bilinmektedir. Çalışmaya konu edilen ülkelerin ekonomik performansları incelendiğinde; yabancı sermaye girişlerinin yoğun olduğu dönemlerde ekonomik büyümenin hızlandığı, sermaye girişlerinin yavaşladığı ve tersine döndüğü dönemlerde ise makro ekonomik dengelerin bozulduğu ve çoğu zaman sürecin iktisadi krizle sonuçlandığı görülmektedir. Ancak, ülkeler ayrı ayrı incelendiğinde bu genel kalıbın yanı sıra ülke içi ekonomik ve politik dinamiklerin de krizlerin çıkışında önemli bir rol oynadığı görülmektedir. Bu çalışmanın amacı, krizlerin çıkışı ve krizlerle mücadele bağlamında ülkelerarası farklılıkları ortaya koymaktır.

Anahtar Kelimeler: Döviz Krizi, Finansal Kriz, İktisadi Kriz, Kriz Göstergeleri, Sermaye Akımları.

JEL Sınıflandırması: E30, E44, F30, F32, G01.

DEVELOPING COUNTRY CRISES WITH MACROECONOMIC AND FINANCIAL INDICATORS

Abstract

This study analyzes the economic crises in developing countries using macroeconomic and financial indicators. Examining data from the post 1990 period from Mexico, Argentina, Brazil, Thailand,

* Bu çalışma yazarın İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İktisat Anabilim Dalı’nda tamamladığı “Finansal Kırılganlıklar ve Gelişmekte Olan Ülkelere Yönelik Uluslararası Sermaye Hareketleri Üzerine Ekonometrik Bir Analiz” adlı doktora tezinden türetilmiştir.

¹ Dr., Adana Alparslan Türkeş Bilim ve Teknoloji Üniversitesi, semraboga@hotmail.com.tr, ORCID No. 0000-0003-2799-9080.

ğal gaz gelirlerine bağımlı olması, yasal düzenlemeler ve denetim eksikliği, zayıf mülkiyet hakları ve çıkar gruplarının (oligarklar) ekonomideki hâkimiyet etkisi, parasal kısıtlamaların yanlış uygulanması gibi durumlar da finansal piyasaları fiyat dalgalanmalarına, ticaret hacmine ve döviz kuru risklerine karşı kırılğan bir yapıya sokmuştur. Türkiye’de 1990 yılı sonrası yaşanan krizler hem iç dinamiklerle hem de küresel gelişmelere bağılı olarak gelişmiştir. Üretim modelinin büyük ölçüde ithal girdiye bağımlı olması, Türkiye’de yüksek büyüme oranlarının yakalandığı dönemlerde cari işlemler açığının da yükselmesi sonucunu doğurarak döviz kurları üzerinde baskı yaratan bir unsur olmuştur. 1980 sonrası dönemde başlayan finansal serbestleşme hareketlerinin yapısal reformlarla desteklenmemiş olması Türkiye ekonomisinin temel kırılğanlığını oluşturmuştur.

Sonuç olarak, krizler incelendiğinde, sermaye hareketlerinin krizleri tetiklemedeki rolünün büyük olduğu görülmektedir. Özellikle yüksek tasarruf sahibi gelişmiş ülkelerin ani sıcak para hareketleriyle gelişmekte olan ülkelerdeki krizlere neden olduğu sıkça vurgulanan bir konudur. Burada gelişmekte olan ülkelere düşen görev, ekonomilerini yabancı sermayeye bağımlı yapıdan kurtararak bu ani sermaye hareketlerinden etkilenmeyecek bir yapıya kavuşturmasıdır.

KAYNAKÇA

- Alkay, Ü. ve Güngen, A.R. (2019). The Making of Turkey’s 2018-2019 Economic Crisis. *IPE Working Paper*, No. 120/2019.
- Akın, G. G., Aysan, A. F. ve Yıldırım, L. (2008). Transformation of the Turkish Financial Sector in the Aftermath of the 2001 Crisis. *Munich Personal RePEc Archive*, No. 17803.
- Akkaya, M. ve Kantar, L. (2018). Finansal Krizlerin Tahmininde Öncü-Göstergelerin Logit-Probit Model ile Analizi: Türkiye Uygulaması. *Uluslararası Yönetim İktisat ve İşletme Dergisi*, 14(3), 575-590.
- Akyüz, Y. ve Boratav, K. (2002). Türkiye’de Finansal Krizin Oluşumu. *İktisat, İşletme ve Finans Dergisi*, 17(197), 14-46.
- Alper, C. E. (2001). The Turkish Liquidity Crisis of 2000, What Went Wrong....*Russian and East European Finance and Trade*, 37(6), 51-71.
- Apak, S. ve Aytaç, A. (2009). *Küresel Krizler: Kronolojik Değerlendirme ve Analiz*. İstanbul: Avcıol Basım Yayın.
- Aslund, A. (2007). *Russia’s Capitalist Revolution: Why Market Reform Succeeded and Democracy Failed*. Washington: Peterson Institute for International Economics.
- Atiyas, İ. (2009). Recent Privatization Experience of Turkey: A Reappraisal, İçinde: Öniş, Z. ve Şenses, F. (Eds.), *Turkey and the Global Economy: Neo-Liberal Restructuring and Integration in the Post-Crisis Era* (ss. 101-122). New York: Routledge.
- Bahçeci, S. (1997). *Ortodoks ve Heterodoks İstikrar Programları: Seçilmiş Ülke Örnekleri ve 1994 Türkiye Deneyimi*. Ankara: DPT, Ekonomik Modeller ve Stratejik Araştırmalar Genel Müdürlüğü, Ekonomik Modeller Dairesi Başkanlığı.
- Bank of Thailand (2010). The International Banking Crisis: Impact on Thailand’s Financial System and Policy Responses. *BIS Papers*, 54, 377-385.

- Bayraktar, Y. (2009). İç Borçlanmanın Ekonomik ve Sosyal Etkileri: 1980 Sonrası Türkiye Deneyimi. *Erciyes Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 34, 285-313.
- Bayraktar, Y. (2010). Borç Kısılcacında Türkiye Ekonomisine Tarihsel Bir Bakış: Borçlanma Üzerine Çıkarılacak Dersler. *Bilgi Dergisi*, 20, 35-71.
- Bayraktar, Y. (2010). Kasım 2000-Şubat 2001 Krizi Sonrasında Alınan Önlemlerin Borç Kompozisyonuna Yansımaları. *Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 15(1), 463-480.
- Binay, Ş. ve Kunter, K. (1999). Türkiye’de Mali Liberalleşmede Merkez Bankası’nın Rolü 1980-1997. *İktisat, İşletme ve Finans Dergisi*, 154, 24-47.
- Blaszkiewicks-Schwartzman, M. ve Öz, S. (2012). External Vulnerability and Crises: The Role of Capital Flows and Sudden Reversals – The Case of Turkey. *Economic Research Forum Research Report Series*, No. ERF-RR/12-01.
- Bocutoğlu, E. ve Çelik, K. (2000). The Effects of Russian Economic Crisis on Turkish Economy: A Brief Assessment. *Journal of Qafqaz University*, 3(1), 123-132.
- Braun, M. (2006). The Political Economy of Debt in Argentina, or Why History Repeats Itself. *CIPPEC*, 10.
- Calvo, G. A. (1986). Fractured Liberalism: Argentina under Martinez de Hoz. *Economic Development and Cultural Change*, 34(3), 511-533.
- Calvo, G. A., Izquierdo, A. ve Talvi, E. (2002). Sudden Stops, The Real Exchange Rate and Fiscal Sustainability: Argentina’s Lessons. *NBER Working Paper Series*, No. 9828.
- Carrasco, E. R. ve Williams, S. (2012). Emerging Economies After the Global Financial Crisis: the Case of Brazil. *Northwestern Journal of International Law & Business*, 33(1), 81-119.
- Celasun, O. (1998). The 1994 Currency Crisis in Turkey. *World Bank Working Paper*, No. 1913.
- Chandoevrit, W. (2011). The Impact of the Global Financial Crisis and Policy Responses in Thailand. *TDRI Quarterly Review*, 25(1), 12-24.
- Chirathivat, S. ve Mallikamas, S. (2011). Thailand’s Economic Performance and Responses to the Global Financial Crisis, İçinde: Swee-Hock S. (Eds.), *Managing Economic Crisis in Southeast Asia* (ss. 143-213). Singapore: ISEAS Publishing.
- Claessens, S., Oks, D. ve Polastri, R. (1998). Capital Flows to Central and Eastern Europe and the Former Soviet Union. *World Bank Policy Research Working Paper*, No. 1976.
- Cline, W. R. (2003). The Role of the Private Sector in Resolving Financial Crises in Emerging Markets, İçinde: Feldstein, M. (Eds.), *Economic and Financial Crises in Emerging Market Economies* (ss. 459-496). Chicago: The University of Chicago Press.
- Cline, W. R., Ortiz, G., Mendoza, R. G. ve Siamwalla, A. (2003). Creditor Relations, İçinde: Feldstein, M. (Eds.), *Economic and Financial Crises in Emerging Market Economies* (ss. 459-512). Chicago: The University of Chicago Press.
- Corsetti, G., Pesenti, P. ve Roubini, N. (1999). What Caused the Asian Currency and Financial Crisis. *Japan and the World Economy*, 11(3), 305-373.
- Çelik, E. (2019). Türk Bankacılık Sektöründe Aktif Kârlılığı, Makroekonomik ve Finansal Performans Göstergeleri Arasındaki İlişkinin Analizi, 1990-2017. *Akademik Hassasiyetler*, 6(11), 368-383.
- Çiğdem, G. (2019). Is There A Relationship Between Short-Term Capital Movements And Balance Of Foreign Trade? An Empirical Study On Turkey. *The Academic Elegance*, 6(11), 353-366.
- Damill, M., Frenkel, R. ve Rapetti, M. (2005). The Argentinian Debt: History, Default, and Restructuring. *Desarrollo Económico*, 45(178), 187-233.

- Damill, M., Frenkel, R. ve Rapetti, M. (2014). The New Millennium Argentine Saga: from Crisis to Success and from Success to Failure, İçinde: Papadimitriou, D. B., Papadimitriou (Eds.), *Contributions to Economic Theory, Policy, Development and Finance* (ss. 245-270), UK: Palgrave Macmillan.
- De Barros, J. R. M. (2010). The Impact of the International Financial Crisis on Brazil (ARI), Real Instituto Elcano, No. 38, 2010, (Çevrimiçi), http://www.realinstitutoelcano.org/wps/wcm/connect/657b82004218865b8c0cee8b6be8b54b/ARI382010_Mendocade-Barros_Impact_International_Financial_Crisis_Brazil.pdf?MOD=AJPERES&CAC-HEID=657b82004218865b8c0cee8b6be8b54b, 05.10.2015.
- Drobysheky, S. (2003). Leading Indicators of the Russian Currency Crisis in August 1998, İçinde: The Economics of Russian Transition, Gaidar, Y. (Ed.) Cambridge: MIT Press.
- Eberhardt, A. ve Menkiszak, M. (2015). *The Economic and Financial Crisis in Russia: Background, Symptoms and Prospects for the Future*, Warsaw: OSW Centre for Eastern Studies.
- Eğilmez, M. (2011). *Küresel Finans Krizi – Piyasa Sisteminin Eleştirisi*. İstanbul: Remzi Kitabevi, 8. Baskı.
- Eğilmez, M. ve Kumcu, E. (2013). *Ekonomi Politikası: Teori ve Türkiye Uygulaması*. İstanbul: Remzi Kitabevi, 18. Baskı.
- Eichengreen, B. ve Gupta, P. (2013). Tapering Talk: The Impact of Expectations of Reduced Federal Reserve Security Purchases on Emerging Markets. *World Bank Policy Research Working Paper*, No. 6754.
- Esen, O. (1998). Finansal Küreselleşme Ortamında Gelişmekte Olan Ülkelere Yönelik Portföy Yatırımları. *Ekonomik Yaklaşım Dergisi*, 9(30), 59-70.
- Esen, O. (1998). Rusya Krizi: Geçmişe Kısa Bir Bakış. *İktisat, İşletme ve Finans Dergisi*, 13(150), 66-70.
- Feldstein, M. (2002). Argentina's Fall: Lessons from the Latest Financial Crisis. *Foreign Affairs*, 81(2), 8-14.
- Frankel, J. A. (1999). No Single Currency Regime is Right for All Countries or at All Times. *NBER Working Paper Series*, No. 7338.
- Gasparini, L. (2003). Argentina's Distributional Failure: The Role of Integration and Public Policies. *CEDLAS Working Paper*, No. 1.
- Gerek, S. (1999). *Finansal Küreselleşme ve Türkiye*. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları, No. 149.
- Goldfajn I. (2003). The Swings in Capital Flows and the Brazilian Crisis, İçinde: Griffith-Jones, S., Gottschal, R. ve Cailloux, J. (Eds.), *International Capital Flows in Calm and Turbulent Times* (ss. 267-290). Michigan: University of Michigan Press.
- Goldfajn, I. ve Minella, A. (2005). Capital Flows and Controls in Brazil: What Have We Learned?. *NBER Working Paper*, No. 11640.
- Guillermo, P. ve Servén, L. (2003). The Anatomy of a Multiple Crisis: Why was Argentina Special and What Can We Learn From It?. *World Bank Policy Research Working Paper*, No. 3081.
- Guriev, S. ve Tsyvinski A. (2010). Challenges Facing the Russian Economy after the Crisis, İçinde: Aslund, A. Guriev, S. ve Kuchins, A. C. (Eds.), *Russia After the Global Economic Crisis* (ss. 9-38). Washington, D.C.: Peter G. Peterson Institute for International Economics.
- Güler, E. (2012). Sosyalizmden Kapitalizme Geçiş Sürecinde Rusya: Nasıl Bir Kapitalizm?. *Business and Economics Research Journal*, 3(3), 93-120.

- Güloğlu, B. ve Altunoğlu A. E. (2002). Finansal Serbestleşme Politikaları ve Finansal Krizler: Latin Amerika, Meksika, Asya ve Türkiye Krizleri. *İstanbul Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi*, 27, 1-29.
- Hornbeck, J. F. (2013). Argentina's Defaulted Sovereign Debt: Dealing with the 'Holdouts'. *CRS Report for Congress*, No. R41029.
- Işık, N., Alagöz, M. ve Yıldırım, M. (2006). 1990 Sonrası Türkiye'de Yaşanan Krizler: 1994, 2000 ve 2001 Krizleri, İçinde: Seyidoğlu, H. ve Yıldız, R. (Eds.), *Ekonomik Kriz Öncesi Erken Uyarı Sistemleri* (ss. 237-262). İstanbul: Arıkan Yayınevi.
- Işık, S. (2004). Post Keynesyen Finansal Kırılganlık Yaklaşımının Türkiye'de Finansal Krizlere (1990-2001) Uygulanması. *İktisat, İşletme ve Finans Dergisi*, 218, 51-77.
- Jansen, K. (2001). Thailand, Financial Crisis and Monetary Policy. *Journal of the Asia Pacific Economy*, 6(1), 124-152.
- Karlık, R. (2004). Türkiye Ekonomisi Tarihsel Gelişim Yapısal ve Sosyal Değişim. 8. Baskı (Tıpkı Basım), İstanbul: Beta Yayınları.
- Kazgan, G. (2005). *Türkiye Ekonomisinde Krizler (1929-2001): 'Ekonomi Politik' Açısından Bir İrdeleme*. İstanbul: İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları.
- Kepenek, Y. ve Yentürk, N. (2005). *Türkiye Ekonomisi*, İstanbul: Remzi Kitabevi.
- Kibritçioğlu, B., Köse, B. ve Uğur, G. (1998). A Leading Indicators Approach to the Predictability of Currency Crises: The Case of Turkey. *Hazine Dergisi*, 12, 79-105.
- Klein, L. R. ve Shabbir, T. (2006). *Recent Financial Crises: Analysis, Challenges and Implications*. Cheltenham, UK: Edward Elgar.
- Koyuncu, M. ve Şenses, F. (2004). Kısa Dönem Krizlerin Sosyoekonomik Etkileri: Türkiye, Endonezya ve Arjantin Deneyimleri. *ERC Working Papers in Economics*, No. 04/13.
- Krueger, A. ve Tornell, A. (1999). The Role of Bank Restructuring in Recovering From Crises: Mexico 1995-98. *NBER Working Paper*, No. 7042.
- Kudrin, A. (2009). Russia and the Global Financial Crisis. *Economic Issues*, 1, 1-22.
- Lipsey, R.E. (2001). Foreign Direct Investors in Three Financial Crises. *NBER Working Paper*, No. 8084.
- Lord, J. (2013). EM Currencies: Fragile Five, İçinde: FX Pulse: Preparing for Volatility, Morgan Stanley Research, Ağustos 2013, (çevrimiçi), <http://www.morganstanleyfa.com/public/projectfiles/dce4d168-15f9-4245-9605-e37e2caf114c.pdf>, 25.07.2015, pp. 15-19.
- Lustig, N. C. ve Ros, J. (1999). Economic Reforms, Stabilization Policies, and the 'Mexican Disease' İçinde: Arbor, A. (Ed.s), *After Neoliberalism* (ss. 17-52). Michigan: University of Michigan.
- Martinez, G. O. (1998). What Lessons Does the Mexican Crisis Hold for Recovery in Asia?. *Finance and Development*, 35(2), 6-9.
- Moreno-Brid, J. C. ve Perez, R. P. (2012). The Mexican Economy and the International Financial Crisis, İçinde: Cohen, M. (Eds.), *The Global Economic Crisis in Latin America: Impacts and Responses* (ss. 171-201). New York: Routledge.
- Nanto, D. K. (2009). The Global Financial Crisis: Analysis and Policy Implications. *CRS Report for Congress*, No. RL34742.
- Nassif, A. (2010). Brazil and India in the Global Economic Crisis: Immediate Impacts and Economic Policy Responses, İçinde: Dullien, S., Kotte, D. J., Márquez, A. ve Priewe, J. (Eds.), *The Financial and Economic Crisis of 2008-2009 and Developing Countries* (ss. 171-201), Geneva: United Nations Publication.
- Nelson, R. (2018). Argentina's Economic Crisis. *Congressional Research Service*, No. 7-5700.

- Nesvetailova, A. (2007). *Fragile Finance: Debt, Speculation and Crisis in the Age of Global Credit*. New York: Palgrave Macmillan.
- OECD Organization for Economic Co-operation and Development (2019). Gross Domestic Product by Expenditure in Constant Prices: Total Gross Domestic Product for Brazil [NAEXKP01BRQ657S], erişim FRED, Federal Reserve Bank of St. Louis; <https://fred.stlouisfed.org/series/NAEXKP01BRQ657S>, August 16, 2019.
- OECD Organization for Economic Co-operation and Development (2019). OECD Economic Surveys: Argentine, March 2019 Overview.
- Özatat, F. (1996). The Lessons from the 1994 Crisis in Turkey: Public Debt (Mis) Management and Confidence Crisis. *Yapı Kredi Economic Review*, 7(1), 21-37.
- Özatat, F. ve Sak, G. (2003). Banking Sector Fragility and Turkey's 2000-01 Financial Crisis. *Central Bank of the Republic of Turkey Working Papers*, No. 0308.
- Özel, S. (2005). *Global Finansal Krizler*. İstanbul: Deniz Kültür Yayınları.
- Özkan, G. (2005). Currency and Financial Crises in Turkey 2000-2001: Bad Fundamentals or Bad Luck?. *The World Economy*, 28(4), 541-572.
- Öztürk, S. ve Gövdere, B. (2010). Küresel Finansal Kriz ve Türkiye Ekonomisine Etkileri. *Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 15(1), 377-397.
- Paolera, G. D., Irigoin, M. A. ve Bozzoli, C. (2003). Passing the Buck: Monetary and Fiscal Policies:1852-2000, İçinde: Della, P. G. ve Taylor, Alan (Eds.), *A New Economic History of Argentina* (ss. 46-86). Cambridge: Cambridge University Press.
- Perry G. ve Servén, L. (2003). The Anatomy of a Multiple Crisis: Why was Argentina Special and What Can We Learn From It?. *World Bank Policy Research Working Paper*, No. 3081,
- Paczynski, W. (2001). The Mexican Peso Crisis 1994-1995, İçinde: Dabrowski, M. (Eds.), *The Episodes Of Currency Crisis in Latin American And Asian Economies* (ss. 9-21). CASE Reports, No. 39, Warsaw.
- Pamuk, Ş. (2014). *Türkiye'nin 200 Yıllık İktisadi Tarihi*. İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.
- Parasız, İ. (2001). *Enflasyon-Kriz-Ayarlamalar: Dünyada ve Türkiye'de Kalkınma Makro Ekonomisi Sorunları*. Bursa: Ezgi Kitabevi.
- Parasız, İ. (2009). *Küresel Kriz: Finans Krizinin Güven Krizine Dönüşmesi*. Bursa: Ezgi Kitabevi.
- Reinhart, C. M. ve Rogoff, K. S. (2010). *Bu Defa Farklı: Finansal Çılgınlığın 800 Yıllık Tarihi* (Çev. Levent Konyar). İstanbul: NTV Yayınları.
- Rodrik, D. (2002). Arjantin Çok Çalışmalı Çok. *İktisat, İşletme ve Finans Dergisi*, 17(191), 14-18.
- Sachs, J., Tornell, A. ve Velasco, A. (1995). On the Mexican Economic Crisis Summary of the Real Story. *The International Economy*, March/April, 1-37.
- Sakal, M. (2009). Gelişmekte Olan Ülkelerde Mali Disiplin Arayışı ve Borçlanma Sorunu. *Yönetim ve Ekonomi Dergisi*, 9(1-2), 209-234.
- Sarı, M. (2004). *Dış Borç Yönetimi ve Türkiye Uygulamaları*. Ankara: T.C. Merkez Bankası Dış İlişkiler Müdürlüğü, Uzmanlık Yeterlilik Tezi.
- Sidaoui, J., Ramos-Francia, M. ve Cuadra, G. (2011). Global Liquidity, Capital Flows and Challenges for Policymakers: The Mexican Experience. *BIS Papers*, No. 57.
- Slusna, L. (2014). The Impact of the Global Financial Crisis: A Comparative Study Between Thailand and Slovakia. *NIDA Economic Review*, 8(2), 8-44.
- Sturzenegger, F. ve Zettelmeyer, J. (2007). *Debt Defaults and Lessons from a Decade of Crises*. Cambridge: MIT Press.

- Şen, H. ve Demirhan, E. (2004). Arjantin Gerçeği: Mucizeden Felakete Sürükleniş. *Finans-Politik & Ekonomik Yorumlar*, 41(487), 70-80.
- Toshniwal, G. (2012). Brazil and Russia During the Financial Crisis: A Tale of Two Commodity Exporters. *Harvard Business Law Review*, 2(1), 200-232.
- Turan, G. (2006). Piyasa Ekonomisine Geçiş Ülkelerinde Reformlar ve Yeni Devletin İşlevleri. *Kamu-İş İş Hukuku ve İktisat Dergisi*, 8(4), 17-27.
- Ulyukaev, A. V. ve Trunin, P. V. (2008). Application of a Signals Approach to the Development of Early Warning Indicators of Financial Stability in the Russian Federation. *Studies on Russian Economic Development*, 19(5), 516- 522.
- Uygur, E. (2001). Krizden Krize Türkiye: 2000 Kasım ve 2001 Şubat Krizleri. *Türkiye Ekonomi Kurumu Tartışma Metni*, No. 2001/1.
- Villarreal, M. A. (2010). U.S.-Mexico Economic Relations: Trends, Issues, and Implications. *Congressional Research Service Report*, No. 7-5700.
- Warr, P. (2005). Boom, Bust and Beyond, İçinde: Warr, P. (Eds.), *Thailand Beyond the Crisis* (ss. 3-65). New York: Routledge Curzon.
- Watananase, T. (2017). Changes in Thailand's Economic Dynamism After the 1997 Crisis, International Symposium on Ten Years After the Currency Crisis: Future Challenges for the Asian Economies and Financial Markets, Center for Monetary Cooperation in Asia, Bank of Japan, Tokyo, 22 January 2007, (Çevrimiçi), <http://www.bis.org/review/r070511d.pdf>, 04.10.2015, 1-3.
- Yeldan, E. (2002). Neoliberalizmin Gözde Ekonomisi Arjantin Çökerken. *Birikim Dergisi*, 2, 14-15.
- Yıldırım, M. (2001). Para Kurulu ve Kasım 2000 Krizi. *Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 4(2), 17-37.
- Yılmaz, K. (2001). Yüksek Enflasyon Sürecinde Siyasi Elitlerin Rolü: Arjantin, Brezilya, İsrail ve Türkiye Deneyimlerinin Karşılaştırmalı Bir Analizi. *İktisat, İşletme ve Finans Dergisi*, 16(183), 15-36.
- Yiğidim, A. (1999). Doğu Asya'da Döviz Kuru Krizi ve IMF'nin Yaklaşımı. *Ekonomik Yaklaşım Dergisi*, 10(32), 87-95.
- Yiğitoğlu, A. İ. (2005). 2001 Krizi Sonrası Dönemde Türkiye Ekonomisinin ve Bankacılık Sektörünün Değerlendirilmesi. *Sosyoekonomi Dergisi*, 1, 115-125.